

EU-Orientering

*Fra LO-Kontoret - Bruxelles
nr. 13 - 21.12.2001*

EFS-sejr på EU-topmøde

Med en plads som observatør i konventet om EU's fremtid, har den europæiske fagbevægelse slået fast, at parterne på arbejdsmarkedet har en særlig placering. Det må stå endnu klarere efter næste regeringskonference, mener vicegeneralsekretær Erik Carlslund

Den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS, ser EU-topmødet i Laeken i weekenden som en klar sejr. Måneders arbejde på at få arbejdsmarkedets parter placeret i det konvent, der skal komme med forslag til regeringskonferencen om en ny EU-traktat, lykkedes. Parterne får en post som observatører uden stemmeret.

- Det er præcist, hvad vi arbejdede på, og hvad vi håbede på, siger vicegeneralsekretær i EFS, Erik Carlslund.

Før topmødet var det ventet, at parterne fik en eller anden tilknytning til konventet sammen med græsrodsbevægelser. Det belgiske EU-formandskab sagde dog allerede på det sociale topmøde med parterne torsdag, at formandskabet og Kommissionen gik ind for, at parterne blev direkte placeret.

Ligesom EFS fremhævede den belgiske premierminister Guy Verhofstadt og også formanden for EU-Kommissionen, Romano Prodi, at parterne adskiller sig fra andre repræsentanter for det civile samfund ved, at de ifølge traktaten kan forhandle aftaler, der bliver EU-regler.

- Vi har netop slået på, at vi i modsætning til andre er direkte placeret i traktaten. Vi er tilfredse med, at det også var opfattelsen på topmødet, siger Erik Carlslund.

Han understreger, at parternes placering må styrkes yderligere, når den ny traktat forfattes.

- Derfor er det et vigtigt signal, at topmødet tager os med i konventet. Nu har vi samtidig en platform at arbejde ud fra, siger Erik Carlslund.

Konventet indleder arbejdet til marts. Det får over 100 medlemmer, der skal komme med oplæg til regeringskonferencen et år senere. Regeringerne, de nationale parlamenter, ansøgerlandene, Europa-Parlamentet, regionsudvalget, EU-Kommissionen og ØSU er alle repræsenteret sammen med de europæiske arbejdsgivere og EFS.

Valget af den tidligere franske premierminister Valéry Giscard d'Estaing til formand blev trumfet igennem af den franske præsident Chirac. Den 75-årige Giscard d'Estaing, der er født i Tyskland, fik dog åben støtte fra blandt andre den britiske premierminister Tony Blair og også den tyske kansler Gerhard Schröder.

Den italienske premierminister Silvio Berlusconi trak den italienske kandidat, Giuliano Amato, tilbage fredag eftermiddag. Men Giuliano Amato bliver viceformand sammen med den tidligere belgiske premierminister Jean-Luc Dehaene, der er født i Montpellier i Sydfrankrig.

fortsættes

Danmark får en stærk placering i konventet, fordi regeringen bliver repræsenteret i det præsidium, der ventes at spille en afgørende rolle i forhold til det store konvent. Det skyldes, at lande, der har formandskaber i det år, konventet arbejder, får en post i præsidiat.

Ud over Danmark er det også Spanien og Grækenland.

Dermed er der borgerlig overvægt, idet Spanien ligesom Danmark har en konservativ liberal regering. d'Estaing er liberal og Jean-Luc Dehaene er kristelig demokrat.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen kunne gå ind for Giscard d'Estaing som formand for konventet og var tilfreds med, at Danmark kommer med i præsidiat.

Konventet får omkring 50 spørgsmål at arbejde med.

Den belgiske premierminister fremhævede netop, at konventet ikke får en

begrænset dagsorden, men kan tage alle spørgsmål op.

- Der er intet, der er tabu, sagde Guy Verhofstadt, der går ind for en forfatning i et føderalt Europa.

Tony Blair så dog ikke de store tegn på, at udviklingen gik i den retning.

- Jeg er mere og mere overbevist om, at de, der ønsker et tættere og tættere samarbejde, gør det ud fra tanken om et samarbejde mellem stater og ikke på basis af en føderal superstat. Holdningerne går mere og mere i vor retning, sagde Tony Blair.

Den tyske kansler Gerhard Schröder fandt, at konventet skal komme med forslag til en forfatning, der sætter grænser for, hvad EU kan beskæftige sig med.

Anders Fogh Rasmussen mente, at EU tager for mange opgaver, der bedre kunne løses i de enkelte lande. Derfor ønskede han fortsat et kompetencekatalog for EU's arbejde.

Kræver mere magt til det sociale Europa

EU-topmødet varede ikke kun to dage, men tre, for det sociale topmøde tæller med, siger den belgiske beskæftigelsesminister

Laurette Onkelinx, der vil magt ved topmøder

Finansministrene i EU-landene breder sig for meget. De kommer med her og der og alle vegne, mener den belgiske vicepremierminister Laurette Onkelinx. Hun vil have arbejds-, social- og beskæftigelsesministrene placeret lige så centralt, når EU diskuterer job, social samhørighed og sociale spørgsmål.

- Jeg mener, finansministrene i ECOFIN har for stor magt. De forstår at komme med på topmøder, når der diskuteres beskæftigelse, pension og sociale forhold. Men vi burde også være med, når de spørgsmål er på dagsordenen, siger Laurette Onkelinx, der også er beskæftigelsesminister, til EU-Orientering.

Laurette Onkelinx tog initiativet til, at beskæftigelses- og socialministrene holdt et socialt topmøde sammen med arbejdsmarkedets parter, før stats- og regeringslederne indledte deres møde. Ministeren finder, at mødet var en succes. En række af de punkter, der blev diskuteret på det sociale topmøde, kom med i konklusionerne fra selve EU-topmødet. Dermed fik ministrene og parterne noget at sige.

- Men vi bør være med ikke mindst på de kommende forårstopmøder, hvor vore områder får en central placering, siger Laurette Onkelinx. Hun roser parterne på arbejdsmarkedet for et fælles udspil til det sociale topmøde.

Det viser efter hendes mening, at parterne kan nå noget sammen. Beskæftigelsespolitikken bliver omtalt i konklusionerne fra Laeken. Det hedder, at regeringerne må gøre mere for at skabe job, så beskæftigelsen er oppe på 70 procent i 2010. Topmødet i Lissabon i foråret 2000 satte allerede det mål, men den økonomiske afmatning gør, at Laurette Onkelinx finder, at der nu må sættes ekstra ind, så målet virkelig nås.

Hun er tilfreds med, at det også er slået igennem, at det ikke er nok at skabe flere job. det skal være ordentlige job.

- Taler man kun om antallet af job, kan det dræbe kvaliteten i jobbene. Begge dele skal med. Flere job og bedre job, siger Laurette Onkelinx.

Konklusionerne fra topmødet roser, at Europa-Parlamentet og Rådet er enige om regler for information og høring. Onkelinx finder det også helt afgørende, at det belgiske EU-formandskab fik forliget igennem.

Det vil efter hendes opfattelse stille de ansatte bedre i næsten samtlige lande.

Også Belgien må stramme reglerne op, så de ansatte høres og informere bedre, når virksomhederne lægge op til afgørende ændringer i produktionen eller ledelsen.

Desuden ser Onkelinx med tilfredshed, at sluterklæringen både omtaler kampen mod social udelukkelse og hensynet til den offentlige sektor.

- Vi skal se på de sociale aspekter af globaliseringen, og den offentlige service er også noget, vi kommer til at beskæftige os mere med, siger Laurette Onkelinx.

Derimod er hun ikke tilfreds med ledelsen af det konvent, der komme med forslag til en ny EU-traktat. Som socialist havde hun gerne set, at der var flere af hendes partifarve. Formandskabet består af to borgerlige og en socialist. Og i regeringernes trojka er sammensætningen den samme. Desuden ser med skepsis på, at tre ældre herrer udgør formandskabet.

- Jeg synes nok, man kunne gøre lidt for ligestillingen her, siger Laurette Onkelinx.

Arbejdsmarkedets parter styrker dialogen

Direkte forhandlinger mellem de europæiske parter på arbejdsmarkedet får et løft efter det sociale topmøde. Helt i den danske ånd, mener LO's formand, Hans Jensen

Parterne på det europæiske arbejdsmarked ønsker større indflydelse på EU-politikken. Men samtidig søger de også større uafhængighed. Direkte aftaler mellem parterne er en ny vej, både arbejdsgiverne og lønmodtagerne er enige om at forsøge. På det sociale topmøde, der blev holdt i Laeken ved Bruxelles dagen før EU-topmødet, hilste både EU-kommissær Anna Diamantopoulou og det belgiske EU-formandskab med statsminister Guy Verhofstadt i spidsen de nye tanker velkomne. Også statsminister An-

ders Fogh Rasmussen støttede, at parterne søger større uafhængighed. Sammen vil parterne forfatte et flerårigt arbejdsprogram med de temaer, parterne har en fælles interesse i at tage op. Programmet vil også gennemgå de forskellige metoder, som i dag benyttes, når arbejdsmarkedet i EU bygges op. Traktaten giver parterne mulighed for at indgå aftaler, som siden bliver til EU-regler. Men EU-Kommissionen benytter også andre metoder, der mere bygger på en dialog

og som ikke ender med ens regler i alle landene. Parterne lægger op til, at begrebet dialog bliver afgrænset, så det kun bruges, når parterne forhandler direkte med hinanden.

Tidligere har parterne indgået aftaler om forældreorlov, deltidsarbejde og kontraktarbejde. Aftalerne er siden blevet til EU-direktiver.

For tiden forhandler de om telearbejde. Det foregår som direkte forhandlinger mellem parterne uden om EU-systemet. Det er den vej, parterne vil styrke.

- Og det passer godt til den danske model, der bygger på aftaler, siger LO's formand, Hans Jensen.

LO har kæmpet for, at den europæiske fagbevægelse ændrede holdning, så EFS

også gik ind for direkte forhandlinger frem for EU-direktiver. Den seneste udvikling viser, at kampen har nyttet.

- På den seneste EFS-kongres kæmpede vi bravt for forhandlingsvejen. Derfor er det tilfredsstillende, at EFS nu også ønsker at gå den vej, siger Hans Jensen, der deltog i det sociale topmøde.

Formanden for arbejdsgiver og industriorganisationen UNICE, Georges Jacobs, sagde på et pressemøde efter det sociale topmøde, at arbejdsgiverne var parate til at søge større uafhængighed af EU og gå i direkte forhandlinger.

- Nu er vi i gang med at forhandle om telearbejde og ser også på livslang læring. Vi ønsker, at parterne får en større uafhængighed, sagde Georges Jacobs.

Faglige for Europa

Op mod 100.000 demonstranter deltog i det optog, den europæiske faglige sammenslutning, EFS, stod for som optakt til EU-topmødet i Laeken og det sociale . Under parolen "For et mere socialt, solidarisk og demokratisk Europa"

Især de franske fagbevægelse mødte talstærkt frem. Det kommunistisk orienterede CGT samlede alene over 13.000 faglige. Generalsekretæren Bernard Thibault understregede, at det i dag ikke er nok at arbejde lokalt og nationalt.

- Det er nødvendigt, at vi også koordinerer europæisk. Man siger, at vi er splittede, men i dag viser vi, at vi er samlet i EFS, sagde Bernard Thibault. Han fandt, at demonstrationen både viste arbejdsgiverne og deltagerne på EU-topmødet, at de er nødt til at lytte til de faglige røster. De kunne ikke bare stiltiende se på, at store virksomheder som Marks og Spencer, LU-Danone og andre lukkede eller blev lagt om, uden

de ansatte var ordentligt informerede og hørt.

- Hvis de ansvarlige ikke lytter til denne klare melding, så risikerer de at få et nej til det europæiske projekt, mente Bernard Thibault.

For CGT er det afgørende, at charteret for grundlæggende rettigheder kommer med i en ny traktat. De sociale rettigheder skal anerkendes ligesom de økonomiske.

- Den sociale dimension i Europa er utilstrækkelig, sagde Bernard Thibault.

EU-fred om arbejdstid

Chauffører får nu også en 48-timers regel for arbejdstiden, efter Rådet og Europa-Parlamentet indgik et forlig

Chauffører får en arbejdstid på maksimalt 48-timer om ugen, efter Europa-Parlamentet og trafikministrene har sluttet fred om arbejdstiden i vejtransport. Dermed bliver chauffører omfattet af EU-regler ligesom ansatte i andre brancher.

Arbejdstiden kan dog være op til 60 timer i enkelte uger. Over fire måneder må gennemsnittet blot ikke være mere end 48 timer om ugen. Et direktiv for en række andre sektorer siger, at arbejdstiden kan være op til 78 timer i enkelte uger. Dermed er reglerne strammet for chauffører, og det er EU-kommissær Layola de Palacio tilfreds med.

- Det er et gennemgribende fremskridt for det sociale Europa. Vi har samtidig taget skridt til en mere sikker transport, siger Layola de Palacio.

Forliget udvider samtidig den periode, som tæller med til arbejdstiden. Losning og aflastning af lastvogne regnes med. Det samme gør rengøring og eftersyn af bilerne og papirarbejdet for eksempel ved grænser.

Chauffører skal have et hvil på mindst 30 minutter efter højst seks timers arbejde og 45 minutter efter ni timer. Natarbejde begrænses til 10 timer per dag.

EU har tidligere vedtaget et direktiv for arbejdstid. Men en række sektorer kom ikke med i EU-reglerne.

Siden har parter på arbejdsmarked indgået aftaler om arbejdstiden inden for jernbaner, søfart og den civile luftfart. Men de opgav forlig inden for vejtransporten.

Trafikministrene forsøgte derefter i flere år at få et forlig igennem Rådet, men først og fremmest den britiske regering blokerede, fordi både Kommis-

sionen og Rådet også ønskede, at selvstændige chauffører blev omfattet af reglerne.

Taxa-vognmænd og andre selvstændige må selv bestemme, hvor meget de vil arbejde, mente briterne.

I forliget sparker Rådet og Europa-Parlamentet den bold til hjørnespark. De selvstændige får en undtagelse i syv år. To år inden fristen udløber, skal Kommissionen komme med en bedømmelse af, hvilke problemer undtagelsen har skabt, og om der er behov for at tage de selvstændige med i direktivet. Er der behov for det, kan Kommissionen spille ud med et forslag.

I den europæiske transportføderation, ETF, er Sabine Trier imidlertid optimist. Hun tror ikke, at Kommissionen kan undlade at spille ud, så de selvstændige kommer med.

- Kommissionen ville oprindeligt have dem med. Parlamentet vil også. Så efter overgangsperioden kan jeg ikke forestille mig, at de selvstændige holdes ude. Samtidig er vi tilfredse med, at de selvstændige defineres, så de såkaldt selvstændige chauffører, der reelt er ansatte, allerede nu kommer med i direktivet, siger Sabine Trier.

Information og høring på plads

Virksomheder i EU-landene med over 50 ansatte skal informere og høre de ansatte, før de træffer væsentlige beslutninger. Efter tre års strid er beskæftigelsesministrene, Europa-Parlamentet og EU-Kommissionen endelig enige om at direktiv, der giver rammer for de regler, EU-landene nu skal indføre.

Virksomhederne forpligtes til at informere og høre de ansatte om beslutninger lige fra større omstruktureringer og sammenlægninger til spørgsmål, der berører de ansattes almindelige arbejdsforhold.

Det belgiske EU-formandskab og EU-Kommissionen kæmpede for, at forslaget blev vedtaget inden nytår. Kommissionen kom med det første forslag i 1998 efter fyringer på blandt andet Renault-fabrikkerne i Belgien, uden de ansatte var hørt. Den belgiske beskæftigelsesminister Laurette Onkelinx er tilfreds med, at det lykkes at for forslaget vedtaget.

- Vi ser dette Renault-direktiv som en klar sejr, siger Laurette Onkelinx til EU-Orientering.

Hun understreger, at direktivet vil give ansatte mulighed for at komme med alternativer, hvis en virksomhed planlægger at ændre på forholdene for de ansatte. EU-kommissær Anna Diamantopoulou finder, at alle virksomheder nu må give de ansatte informationer, og at der bliver minimumsregler for, hvordan de ansatte skal inddrages.

- Direktivet vil sikre lønmodtagerne en optimal beskyttelse, og hvis det bruges med omtanke, kan det være et moderne redskab for virksomhederne, sagde Anna Diamantopoulou, efter forliget var i hus.

Rammerne for information og høring bliver indført i løbet af de kommende tre år. Men i lande som Storbritannien, hvor der ikke er regler i dag, bliver der en længere overgangsordning.

De enkelte lande og virksomheder får også et spillerum for, hvordan reglerne konkret skal være. Det står dog fast, at virksomheder, der groft bryder regler om information og høring, bliver udsat for sanktioner.

Netop spørgsmålet om sanktioner var et af dem, der i lang tid blokerede for et forlig. Men uenigheden gjaldt også, hvor mange der skulle være omfattet af reglerne. 97 procent af virksomhederne i EU-landene har under 50 ansatte, så det er ikke mange, der behøver at indføre reglerne. De sidste tre procent af virksomhederne er imidlertid store. De beskæftiger ifølge EU-Kommissionen halvdelen af lønmodtagerne, og direktivet sikrer dermed, at de får et minimum af information og høring.

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.

Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24

B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 - fax: 00-32-2-2035657

Redaktion: Peder Munch